

Matevž Hreščak

ČISTILNA AKCIJA GOLOBJE IN JERIŠEVE JAME

Januarja 2019 smo po obisku Golobje jame (kat. št. 1880) v bližini vasi Kazlje ugotovili, da se v jami nahaja večje število kosovnih odpadkov. O stanju je bilo poročano na ferajnu in že takrat je bila podana ideja o čiščenju jame. Tako je bila po nesrečnem naključju, ko je odpadla Rokova čistilna, Golobja jama samoumevna izbira za izvedbo jesenske čistilne akcije. V naslednjih dneh smo se povezali z domačini krajevne skupnosti Kazlje, ki so dejstvo, da bi očistili eno izmed »njihovih« jam, z navdušenjem podprli. Predsednik KS Kazlje Božo Grmek je podal idejo, da bi očistili tudi breg nad vhodnim breznom Jeriševe jame (kat. št. 954), ki je dolga leta veljala za vaško odlagališče odpadkov. Tako je bilo dogovorjeno, da se čistilna akcija obeh jam izvede 16. 11. 2019, vendar nam je slabo vreme prekrizalo načrte in akcija je bila ponovno prestavljena.

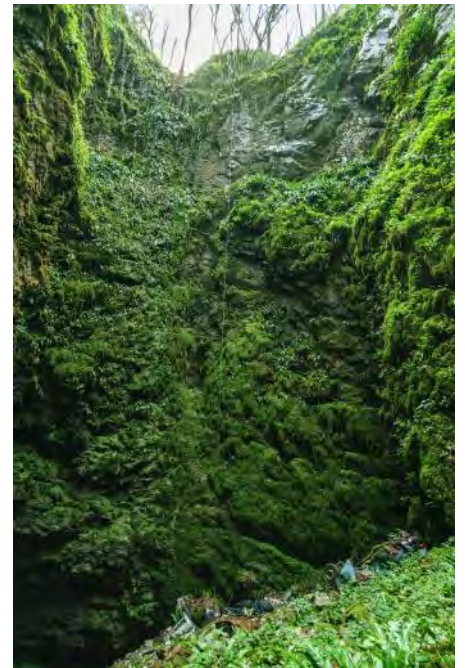
Končno nam je bilo v soboto, 30. 11. 2019, vreme naklonjeno. Zjutraj smo se zbrali v vaškem domu KS Kazlje, kjer so nam domačini pripravili manjšo pogostitev. Od tam smo vsi skupaj odšli do Golobje jame, kjer smo se razdelili v dve ekipi. Ena za Golobjo jamo, druga pa je odšla k Jeriševi jami.

Nad vhodnim breznom Golobje jame smo pripravili škripčevje za izvek plastičnih sodov, napolnjenih z odpadki. Iz vhodnega brezna je bilo odstranjene že kar nekaj nesnage, ko smo po melišču globlje v jami naleteli na prve nevarne

odpadke. To so bile neeksplozirane ročne bombe iz prve svetovne vojne. Pri pregledu smo ugotovili, da je teh kar nekaj, in se tako odločili, da je nadaljevanje čistilne akcije prenevarno. Najdbo smo prijavili enoti Civilne zaščite za varstvo pred neeksploziranimi ubojnimi sredstvi. Jamo smo razopremili ter se pridružili ekipi pri Jeriševi jami. Pri Jeriševi jami smo čistili strm breg nad vhodnim breznom, kjer je bila odvržena večja količina tekstilnega odpada. Vse skupaj je oteževalo dejstvo, da so bili odpadki že prekriti z odpadnim drevesnim listjem. Tako smo smeti odkopavali izpod listja, jih nakladali v vreče ter jih preko škripčevja vlekli na vrh brežine. Ko smo očistili breg nad vhodnim breznom, smo se spustili še v dobrih 30 metrov globoko brezno, da bi preverili stanje odvrženih odpadkov v sami jami. Ugotovili smo, da se vhodno brezno razširi v prostorno dvorano dolžine 60 in širine 40 metrov, ki pa je v celoti prekrita z odpadki. Gre za kosovne odpadke, kot so štedilniki, avtomobilske gume, pločevinasti sodi in plastični odpadki, vmes pa smo našli tudi štiri avtomobile. Na žalost smo ugotovili, da jama ne skriva zgolj starih odpadkov, temveč tudi odpadke novejšega izvora, pločevinke z rokom uporabe do leta 2019.

Na čistilni akciji se nas je skupno zbralo 20 jamarjev DZRJL. Iz obeh jam je bilo izvlečenih sedem do osem kubičnih metrov odpadnega materiala.

Po zaključku akcije smo se ponovno

zbrali v domu krajevne skupnosti, kjer so nas domačini prav lepo postregli in poskrbeli, da nismo ostali lačni. Že takoj je padla ideja, da bi se v bodoče organiziralo celovito čiščenje Jeriševe jame, kar pa bi predstavljalo večji logistični zalogaj, saj bi bilo potrebno zaradi same količine odpadkov uporabiti žerjav. V kolikor bi našli potrebna finančna sredstva ter podporo skupnosti, bi bil tudi ta projekt izvedljiv.

Na koncu bi se radi zahvalili krajanom in krajevni skupnosti Kazlje za vso pomoč in logistično podporo ter občini Sežana, ki je zagotovila zabojnik za pobrane odpadke ter njihov odvoz. |

Levo: Iz obeh jam smo izvlekli za cel kontejner odpadkov. Foto: Matevž Hreščak. Desno in zgoraj: Žal je vhodno brezno, kot tudi celotna dvorana Jeriševe jame, prekrito z odpadki. Foto: Uroš Kunaver